

Nieuwsbrief

Welkom bij alweer een nieuwe editie van de nieuwsbrief van de werkgroep information literacy. In deze nieuwsbrief lees je o.a. de stand van zaken m.b.t. de projecten van de werkgroep, maar ook een terugblik op de LOOWI bijeenkomst en een aantal oproepen.

Jaarplan

Wil je weten wat we het komende jaar gaan doen? Het [jaarplan SHB/UKB Werkgroep Information Literacy 2025](#) is inmiddels beschikbaar op onze website. Dit jaarplan bevat een terugblik op de activiteiten van het voorafgaande jaar en een overzicht en planning van activiteiten in 2025. Heb je opmerkingen of vragen naar aanleiding van dit jaarplan (of wil je bijdragen aan een van de activiteiten), neem dan contact met ons op via information-literacy@shb-online.nl.

Vanuit de Subwerkgroepen

Waarschijnlijk wel bekend, maar de werkgroep Information Literacy heeft ook een aantal subwerkgroepen. Ze maken dus onderdeel uit van de SHB/UKB Werkgroep Information literacy. Hierin zitten naast leden van de kernwerkgroep ook collega's van instellingen die geen deel uitmaken van de overkoepelende werkgroep. Mocht je interesse hebben voor deelname aan een van deze werkgroepen, neem dan contact met ons op via information-literacy@shb-online.nl

Data Literacy

De subwerkgroep Data Literacy werkt momenteel aan het definiëren van een taxonomie van datavaardigheden. Hiervoor worden bestaande modellen gebruikt.

Bij vragen over data literacy kun je contact opnemen met Leonie Kamminga (leonie.kamminga@wur.nl), kartrekker van deze werkgroep.

IL Onderwijskundigen

Vanuit de behoefte van informatiespecialisten gaat de subwerkgroep een module samenstellen voor een teach-the-teacher concept. Wat dit inhoudt: deze module helpt informatiespecialisten docenten

te trainen in informatievaardigheidsonderwijs. Op dit moment zijn wij het volgende aan het vergaren:

1. Materialen die docenten informatievaardig maken.
2. Materialen die docenten kunnen gebruiken om hun studenten informatievaardig te maken. (1 en 2 kunnen overlappen)
3. Materialen (en ideeën) hoe docenten de informatievaardigheidsmaterialen kunnen integreren in hun bestaande cursus.

Als jij over één of meerdere van bovenstaande materialen beschikt, deel dit vooral met ons (contact: Kim Dibbets, k.i.dibbets@vu.nl). Ook als je ideeën hebt over punt 3, zijn deze welkom!

AI Literacy

Binnen de AI Literacy subwerkgroep wordt momenteel gewerkt aan een aantal micromodules over (Gen)AI in relatie tot information literacy. Het is de bedoeling dat ze makkelijk inzetbaar zijn, ook is de insteek om zoveel mogelijk leermaterialen te hergebruiken en met links te werken. Op dit moment wordt gewerkt aan de onderwerpen 'Selecteren van informatiebronnen en zoeksystemen' en 'Beoordelen en analyseren van GenAI content'. Daarnaast zal ook worden gewerkt aan een introductie die gaat over werking, AI in het zoekproces en verantwoord gebruik. En tenslotte: effectief prompten en GenAI bronnen vermelden.

Follow up project Information Literacy Edubadges

In de eerste fase van project Edubadges (najaar 2023) is een [framework](#) ontwikkeld voor digitale certificaten op het gebied van informatievaardigheid. Hoewel er consensus is bereikt over de gewenste leeruitkomsten, blijkt het voor veel instellingen nog te vroeg om dit in de praktijk te implementeren. In een recente brainstormsessie hebben we geconcludeerd dat er behoefte is aan een tussenstap: het creëren van een breed gedragen landelijke consensus over informatievaardigheidsonderwijs. Deze consensus zou zich moeten richten op de optimale samenhang van leeruitkomsten, leeractiviteiten en toetsing per niveau. Dit zal worden vertaald naar een of meerdere werksessies voor alle geïnteresseerden die we ergens in de komende maanden zullen inplannen.

Project Digital Literacy - taxonomie

De Digital Literacy taxonomie is zo goed als klaar. Deze dient als basis om leermaterialen te delen via Edusources. Zowel de [visualisatie](#) als het [toelichtingsdocument](#) zijn te vinden in de Teams-omgeving. De visualisatie moet je even downloaden en openen in Acrobat om ook de definities als pop-ups te zien. Eventuele laatste feedback kan nog worden meegenomen, zet die in [dit document](#).

Ook de Information Literacy taxonomie heeft een kleine aanpassing gehad en zal binnenkort worden gepubliceerd op de website en in Edusources. De visualisatie vind je [hier](#). De toelichting op het proces in [dit document](#).

Npuls project 'Boost je collectie'

Op 26 november 2024 hebben de WUR en Inholland samen succesvol een voorstel gepitcht tijdens de *Npuls Dragons' Den* in Utrecht. Dit leverde een boost van €50.000 aan subsidiegelden op voor het gezamenlijke [project 'Boost je collectie'](#), digitale open leermaterialen van de community information literacy op edusources.

Deze collectie bestaat uit ruim 500 digitale open leermaterialen. Dankzij de financiële bijdrage van 'Boost je collectie' én support van Npuls hebben we nu de kans om deze digitale open leermaterialen beter vindbaar en toegankelijk te maken. Zo zorgen we ervoor dat ze in de toekomst vaker en makkelijker hergebruikt worden.

Het project bestaat uit twee deelprojecten.

Om de information literacy-collectie op edusources een flinke boost te geven, werkt Inholland onder leiding van Johanna Krijnsen in het eerste deelproject samen met de volgende partnerinstellingen:

- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
- Hogeschool Rotterdam
- Zuyd Hogeschool
- Rijksuniversiteit Groningen

Wat gaan zij precies doen en hoe pakken ze dat aan?

- De publicatieworkflow en curatieprocedure verbeteren
- Nieuwe procedures en handleidingen opstellen
- De hele collectie updaten, inclusief metadata

Het project wordt gedraaid op de SURF-omgeving van het SHB/UKB-team information literacy, [kanaal Project Boost je collectie](#). Er is een kleine, slagvaardige projectgroep gevormd waarin snel kan worden geschakeld, mede gezien de korte doorlooptijd van het project.

Daarnaast loopt het **tweede deelproject vanuit de WUR Library**, waar onder leiding van Valerie Toebees wordt gewerkt aan het herstructureren van de bestaande WUR e-learningmodules op het gebied van information literacy. Deze worden geüpdatet om de digitale toegankelijkheid te verbeteren en de inhoud up-to-date te houden. De modules worden opnieuw opgebouwd in Xerte, waarbij de inhoud wordt afgestemd op de leeruitkomstenmatrix die de WUR hanteert. Dit zorgt ervoor dat de modules beter aansluiten bij de onderwijspraktijken en makkelijker te onderhouden zijn.

Verder is er een stuurgroep ingericht die de voortgang en kwaliteit van beide deelprojecten bewaakt.

Stuurgroepleden	Functie	Instelling
Nicole Will	Manager bibliotheek	Hogeschool Inholland
Renée de Waal	Afdelingshoofd Library Education Support	Wageningen University & Research

Harrie van der Meer	Voorzitter Information Literacy werkgroep	Hogeschool van Amsterdam
---------------------	---	--------------------------

Sommige van de aangesloten instellingen doen ook mee met de [regeling OpenUp](#). Er is inmiddels contact gezocht met de projectleiders, zodat we elkaar ook hier kunnen versterken.

De oplevering van het hele 'Boost je collectie'-project staat gepland voor 1 juli 2025. Met deze initiatieven willen we ervoor zorgen dat de materialen vaker en makkelijker hergebruikt worden, wat bijdraagt aan een betere informatievaardigheid binnen het onderwijs! Neem voor vragen contact op met één van de leden van de hierboven genoemde stuurgroep.

Landelijke Toetsvragen databank

Zoek je voor je cursus informatievaardigheden vragen over de gevaren van het gebruik van ChatGPT of het herkennen van Fake News? Maak dan gebruik van de landelijke toetsvragenbank. Vanuit 'Project Toetsvragen' wordt de toetsvragenbank regelmatig aangevuld met vragen over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van informatievaardigheden. Bestaande vragen worden actueel gehouden.

Bij het ontwikkelen van nieuwe vragen heeft de projectgroep gebruik gemaakt van AI. ChatGPT bleek geen wondertool waar je 1-2-3 vragen uit tovert. ChatGPT heeft moeite met het genereren van vragen waarbij alle antwoordmogelijkheden in enige mate plausibel zijn. Door wat aanpassingen hier en daar en het creatief combineren van vragen en antwoorden, werd het proces wel aanzienlijk versneld.

De toetsvragenbank is goed gevuld. Er zitten 746 vragen in die kritisch beoordeeld zijn en betrekking hebben op alle onderdelen van informatievaardighedenproces. Zoeken in de vragenbank is makkelijk. Bij het toekennen van metadata is de trefwoordentaxonomie gebruikt van de Surf-werkgroep Information Literacy. Er kan gezocht worden op zowel vaardigheden als onderwerp of een combinatie daarvan. Veel van de vragen zijn zowel in het Nederlands als het Engels beschikbaar. Als platform wordt gebruik gemaakt van Remindo. Een geselecteerde set vragen kan als pdf-document of QTI-bestand worden geëxporteerd. Toegang tot de toetsvragenbank is op aanvraag.

Wil je gebruik maken van de toetsvragenbank of lijkt het je leuk hier samen aan te werken, laat het ons weten. Neem contact op met Dorien van Mulukom: t.a.g.van.mulukom@pl.hanze.nl

Terugblik op workshops / evenementen

Terugblik LOOWI Bijeenkomst november 2024

Op 29 november 2024 was er een LOOWI-bijeenkomst op de prachtige groene campus in Nijmegen. Het thema was gamification en humor. Een korte terugblik vindt je alvast hieronder.

Na een welkomstwoordje door Monique Schoutsen, de host, die onder andere iets vertelde over de door de bibliotheek ontworpen escaperoom aan de Radboud Universiteit, was het de beurt aan Nikki Hooijerink van de HAN. Nikki vertelde over het gebruik van memes, een manier om op een laagdrempelige manier humor in je instructies informatievaardigheden te brengen. De voordelen van

memes zijn dat het de aandacht trekt en de informatie daardoor beter blijft hangen. Je moet wel opletten dat de meme passend en relevant is en zeker niet cringe of kwetsend. Eventueel kun je een klein panel inzetten om dat te testen. Maak sowieso spaarzaam gebruik van memes, omdat het anders z'n doel voorbijschiet.

Het gehele verslag is terug te lezen op de website www.informationliteracy.nl !

Oproep: LOOWI bijeenkomst

De LOOWI bijeenkomst van april zal dit jaar wegens het ontbreken van een host organisatie niet doorgaan. Vanuit de LOOWI coördinatoren daarom 2 oproepen in deze nieuwsbrief:

1. Wie wil de LOOWI bijeenkomst van november organiseren? Het onderwerp wordt in overleg vastgesteld.
2. Wie wil Monique Schoutsen vervangen als coördinator van het LOOWI? Voor beide oproepen kun je direct contact opnemen met Lieke.Haverkort@politieacademie.nl .

Aankomende evenementen

Van 14 – 16 april vindt de Lilac conferentie plaats in Cardiff, Engeland. Meer informatie hierover vind je op: <https://www.lilacconference.com/> .

Mocht je als deelnemer aanwezig zijn, zouden we het erg op prijs stellen als je een kort verslag maakt om in de volgende nieuwsbrief te plaatsen. Neem hierover contact op met information-literacy@shb-online.nl .

Van 22 – 25 september vindt de ECIL conferentie plaats in Bamberg, Duitsland. Meer informatie hierover vind je op: <https://ecil2025.ilconf.org/>

Tot slot:

Leuk om te delen is dat de Bibliotheek van de Universiteit Maastricht hun website hebben aangevuld met digital literacy (inclusief modules en een prompt library). Neem vooral een kijkje om inspiratie op te doen.

Colofon

De werkgroep Information Literacy bestaat uit zestien leden die intensief samenwerken aan de doelstellingen. Daaromheen bevindt zich een kring van vertegenwoordigers van (alle) bibliotheken van Nederlandse Hoger Onderwijsinstellingen die tweejaarlijks aansluiten bij de werkgroep bijeenkomsten en een actieve bijdrage leveren.

Het kernteam bestaat uit: Martijn Kleppe (UKB liaison – Koninklijke Bibliotheek), Gerdie Limonard (SHB liaison – Hogeschool van Amsterdam), Harrie van der Meer (Voorzitter – Universiteit van Amsterdam/Hogeschool van Amsterdam), Lieke Haverkort (Secretaris – Politieacademie Apeldoorn), Henriëtta Hazen (Universiteit Maastricht), Leonie Kamminga (Wageningen University & Research), Kim Dibbets (Vrije Universiteit), Nikki Hooijerink (Hogeschool Arnhem en Nijmegen), Maaïke Verweij (Hogeschool Utrecht), Dorien van Mulukom (Hanze Hogeschool), Mariëtte Vissers (Avans Hogeschool) en Lieme Sloot (Hogeschool Rotterdam).